

Vete a saber

Va savoir, Jacques Rivette

Comèdia romàntica sobre les relacions sentimentals creuades entre tres homes i tres dones a París, amb el món del teatre com a rerefons.

Un veterà del cinema francès

Jacques Rivette és un director francès de 73 anys (va nèixer a Rouen el 1928). L'any 1949 va decidir marxar a París per tal d'ingressar a l'Institut d'Alts Estudis Cinematogràfics però va suspendre els exàmens preliminars. Aquest mateix any havia filmat un primer curt amateur, de vint minuts en 16 mm, titulat *Aux quatre coins*. Llavors decideix emprendre la seva formació autodidacta a la Filmoteca Francesa, on va conèixer altres joves cinèfils com Jean-Luc Godard, Erich Rohmer i Claude Chabrol.

El 1950 va començar a treballar com a periodista i crític de cinema a la *Gazette du Cinéma et de les Arts*, va rodar un parell de films muts i va treballar de càmera de 16 mm en els curts de Rohmer i Truffaut. El 1952 va començar a escriure per a la revista *Chaiers du Cinéma*, on també ho feien Truffaut, Resnais, Godard i Chabrol. Foren aquests els pares de la Nouvelle Vague, una nova estètica cinematogràfica que refusava l'estil tradicional dels estudis i pretenia pel·lícules més espontànies, innovadores, i defensava la idea que la pel·lícula s'havia de jutjar segons com l'autor aconseguís plasmar la seva visió personal de la història o no. A més a més d'articles, va fer entrevistes a directors que van ser determinants per al naixement de la Nouvelle Vague com ara Alfred Hitchcock, Otto Preminger, Howard Hawks i Anthony Mann.

El seu estil personal

Al llarg de la seva extensa filmografia, Rivette ha utilitzat en nombroses ocasions obres de teatre com a nucli i tema recurrent de les seves pel·lícules: ho va fer a *Paris nous appartient* (1960), el seu primer llarg, basat en el *Pèricles* de Shakespeare. Amb això pretén mostrar el conflicte entre la ficció teatral i la vida real. En Rivette hi ha una gran preocupació pel funcionament de la narrativa i l'obsessió pel teatre com a art. Per això planteja preguntes sobre la contraposició entre la il·lusió i la realitat, la mentira i la veritat. A *Vete a saber* és *Come tu mi vuoi* de Luigi Pirandello l'obra escollida.

Una altra característica del seu cinema és la llarga duració dels seus films. El rècord el té amb *Out 1: Noli me tangere* (1970) que dura dotze hores i mitja, i la versió francesa de la pel·lícula que avui veurem és de tres hores i quaranta minuts. «Cada cop que començo un projecte, espero poder cenyir-me a una hora i mitja.» En canvi, un cop s'ha començat a rodar, director i actors comencen a treballar en llibertat, creen situacions, coincidències i intrigues no esperades que donen lloc a una posada en escena improvisada i a la vegada rigorosa.

Una comèdia romàntica

Vete a saber és una comèdia romàntica que explica un curt període de temps en les vides de tres homes i tres dones entre els quals es teixen relacions creuades. De nou el teatre s'insereix dintre de l'argument i és l'eix central de la pel·lícula: una companyia italiana representa a París *Come*

tu mi vuoi de Pirandello. La protagonista principal, Camille (Jean Balibar, a *La comèdia de la inocència* (2001), i *Finales de agosto, principios de septiembre*, (1998) torna a París després d'un temps d'haver-hi fugit. Això li suposa haver d'enfrontar-se amb el seu passat i amb el seu excompany (Pierre). L'actual parella de Camille (Ugo) és el director de la companyia. Aprofita el temps treballant en diferents biblioteques buscant una obra desapareguda de Goldoni, un autor del XVIII (*Il destino veneciano*). Durant aquestes visites a biblioteques i llibreries coneix a Do.

A partir d'aquí comença el joc còmic i a la vegada dramàtic de les relacions entre aquests personatges, als que s'afegeix l'inquietant Arthur, germà de Do, i la Sònia. És una comèdia romàntica al més pur estil clàssic en la qual les vides d'aquests tres homes i dones es creuen inesperadament, i les seves relacions sentimentals són presentades sota la forma de sofisticats duets.

Alguna cosa més

Si alguna cosa hem d'agrar a Rivette és que no ens vulgui ferir l'ànima. Rivette narra de forma senzilla, lleugera, hàbil i divertida. Fa mantenir el somriure i l'espectació. Allò que li interessa és, sobretot, trobar un registre lleuger que li permeti transmetre, amb les seves fascinants històries de secrets i de complots, l'alegria de viure.

Podem buscar alguna cosa més. L'obra de Luigi Pirandello, *Come tu me vuoi*, és una peça que juga amb els miralls de la identitat i ens explica el personatge d'una persona

sense nom que es converteix en algú que torna al món dels vius per usurpar el lloc d'una persona absent. Camille també pot considerar-se com algú que torna, algú que retroba un paisatge i un amor que va abandonar per tal d'observar-lo d'una forma radicalment diferent.

La pel·lícula es va presentar a la secció oficial del Festival de Cinema de Cannes 2001 i al Festival de Cinema de Valladolid va ser guardonada amb el Premi Especial del Jurat.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Jacques Rivette
Guió: Pascal Bonitzer, Christine Laurent, Jacques Rivette
Producció: Martine Marignac i Maurice Trinchant
Fotografia: William Lubtchansky
So: Florian Eidenbenz
Decorats: Laurence Vendroux
Muntatge: Nicole Lubtchansky
Nacionalitat: França-Itàlia-Alemanya
Any: 2001
Durada: 157 minuts

Equip artístic

Jeanne Balibar: Camille
Marianne Basler: Sonia
Hélène de Fougerolles: Dominique (Do)
Catherine Rouvel: Madame Desprez
Sergio Castellitto: Ugo
Jacques Bonnaffé: Pierre
Bruno Todeschini: Arthur
Claude Berri: llibreter
Luciana Castellucci: Lena
Emanuele Vacca: Salesio
Arturo Arnone Caruso: Bruno
Valeria Cavalli: Inés

Filmografia

2001
Vete a saber

1998
Secret défense

1995
Alto bajo frágil

1993
Jeanne la Pucelle: Les prisons

1993
Jeanne la Pucelle: Les batailles

1991
Divertimento

1991
La bella mentirosa

1988
La bande des quatre

1985
Hurlement

1984
L'amour par terre

1982
Le Pont du Nord

1980
Paris se'n va

1978
Merry-Go-Round

1976
Noroît

1976
Duelle

1974
Celine y Julie van en barco

1972
Out 1: Spectre

1970
Out 1: Noli me tangere

1969
L'amour fou

1966
La religieuse

1960
Paris nous appartient